

Ietekmes uz vidi novērtējuma Tukuma lidostas darbības paplašināšanai (SIA „Tukums Airport”) ziņojuma sabiedriskā apspriešana

Protokols

Smārdes pamatskolā 09.04.2014. plkst. 18.00

Piedalās:

Valdis Felsbergs, SIA “Lateikoil”

Jānis Bokums, SIA “Tukums Airport”

Sanita Ozoliņa, SIA “Tukums Airport”

Natalie Marsans, SIA “Tukums Airport”

Gundars Važa, Engures novada domes priekšsēdētājs

Kristaps Zaļkalns, Engures novada dome

Imants Valers, Engures novada dome

Gunta Lāce, Smārdes pamatskola

Rūta Fjodorova, „Neatkarīgās Tukuma Ziņas”

Māris Mežapuķe, Smārdes pagasta „Pauri”

Valentīna Kancāne, Smārdes pagasta „Dārznieki”

Juris Kancāns, Smārdes pagasta „Dārznieki”

Valdis Felsbergs: Prezentē IVN ziņojumu un konkrēti tā izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekš apspriesto ziņojuma versiju. Pirmkārt, iepriekš tik modelēts lidostas radītais troksnis, pieņemot, ka lidmašīnas no tās paceļas vispārīgā kārtībā, vidēji statistiski, bez kādiem speciāliem nosacījumiem. Iegūtie rezultāti parādīja, ka šādā veidā ievērojamās teritorijās rodas trokšņa robežlielumu pārsniegumi, kas rada diskomfortu simtiem cilvēku, tāpēc lidmašīnām tehnisko iespēju un aviāciju regulējošo normatīvu robežās ir jāuzstāda speciāli nosacījumi attiecībā uz pacelšanās-nolaišanās virzieniem un pacelšanās stāvumu, leņķi pret horizontu, lai trokšņa avotu pēc iespējas vairāk izkliedētu teritorijā un attālinātu no zemes. Otrkārt, kopš šā gada janvāra ir spēkā jauni trokšņa robežlielumi, kas atšķiras no iepriekšējiem par pieciem decibelēm, kas būtiski maina prognozējamā trokšņa kopainu. Patlaban piedāvātie risinājumi nodrošina, ka ārtelpas trokšņa robežlielumi tiek pārsniegti nenozīmīgi pārsniegti, par 1-2 decibelēm, tikai četrās tuvākajās viensētās lidostas dienvidaustrumos: „Kalniņi”, „Kurciņi”, „Lapiņas” un „Oši”. Turklāt divās pēdējās lidosta atsevišķi trokšņa pārsniegumus nerada, tie veidojas tikai summējoties lidostas un autoceļa A10 troksnim.

Protams, šie rezultāti raksturo tikai pašu nelabvēlīgāko situāciju pie maksimālā plānotā lidmašīnu daudzuma, kuru sasniegt izdosies, ja vispār izdosies, tikai ilgākā laikā, un reālajā lidostas darbībā trokšņa aspektā labvēlīgākie risinājumi būs pastāvīgi jāmeklē, balstoties uz reālā lidojumu skaita un lidmašīnu veidiem, kuru sadalījums pašreizējā prognozes stadijā pieņemts tāds pats kā Rīgas lidostā, bet reāli Tukumā lidmašīnas varētu būt mazākas ar attiecīgi mazāku trokšņa līmeni. Reālajā situācijā varēs lemt arī vēl par citām variācijām lidmašīnu sadalījumā pa virzieniem, nodrošinot, ka trokšņa līmenis netiek pārsniegts nevienas mājas pagalmā.

Jautājums: Kā tajās četrās mājās pret trokšņa pārsniegumiem cīnīties?

Valdis Felsbergs: Iespējamie robežlielumu pārsniegumi attiecas tikai uz ārtelpas troksni. Ja ēku būvkonstrukcijas atbilst būvnormatīvu prasībām, tad iekštelpu trokšņa robežvērtību pārsniegumi nav iespējami. Ja gadījumā kādu ēku skaņas izolācija ir nepietiekama, tad jārunā ar trokšņa vaininieku SIA „Tukums Airport” un par tā līdzekļiem jāveic sienu, jumta un logu trokšņa izolācijas uzlabojumi.

Jautājums: Kāds ir troksnis no šosejas tajās divās mājās?

Valdis Felsbergs: Rēķināts ir summārais troksnis, un tas kopumā pārsniedz robežlielumus par 1-2 decibelēm. Kā redzam kartē, „Lapiņas” atrodas tieši pie autoceļa, tā aizsargjoslā, tajās trokšņa pārsniegumu praktiski veido tikai autoceļš, lidostas epizodiskais troksnis ir nenozīmīgs, bet attiecībā uz autoceļa troksni noteiktais robežlielums tām nav spēkā, tas ir tikai mērķlielums, ko normatīvie akti atļauj arī pārsniegt. „Oši” ir vienīgā ēka, kurā trokšņa pārsniegumi veidojas no autoceļa un A10 tādā veidā, ka ar rūpīgu lidojumu plānošanu reālajā lidostas darbībā vēl samazinot tieši lidostas ieguldījumu kopējā troksnī varētu panākt arī iekļaušanos trokšņa robežlielos bez pārsniegumiem. Piemēram, šobrīd pieņemts lidojumu skaita sadalījums Tukuma virzienā un projām no tā proporcijā 1:2, tādējādi pilnībā novēršot trokšņa robežlielumu pārsniegumus Tukumā, kur skarto iedzīvotāju skaits būtu daudz lielāks, bet joprojām reālajā situācijā ir iespējams vēl papildus variēt trokšņa sadalījumu, atkarībā no reālajiem lidmašīnu modeļiem, īpaši jau laikā, kad vēl nav sasniegts maksimāli plānotais lidojumu skaits.

Bet patiesībā šī summēšanā ir ļoti nosacīta, skaitļi iegūti atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai metodikai, bet reāli jau nekāda vidējā lidostas trokšņa dabā nav, troksnis būt lidmašīnas lidošanas brīdī, bet pēc tam atkal stundu, divas vai visu nakti trokšņa nebūs. Atšķirībā no autoceļa, kura trokšņa fons ir vairāk vai mazāk pastāvīgs.

Jautājums: Lidmašīnu pacelšanās un nolaišanās virzienu nosaka vēja virziens. Kā jūs varat izlemēt, kādos virzienos lidos lidmašīnas, ja tām jālido atkarībā no vēja?

Valdis Felsbergs: Tukumā nav kāda valdoša vēja skrejceļa ass virzienā, ir daļa gadījumu, kad tiešām vēja virziens diktēs lidmašīnas kustības virzienu, bet vairumā gadījumu vēja virziens pieļauj dažādus risinājumus, un tas ir pilnīgi pietiekami, lai kopumā panāktu vēlamo proporciju 1:2.

Jautājums: Jūs prognozējat tik mazu troksni no tikai 3000 pasažieru lidmašīnu gadā, bet tās tak summēsies vēl ar esošajiem L39 iznīcinātāju lidojumiem.

Valdis Felsbergs: Nē, prognozētajā situācijā L39 nav plānotas. Tukuma lidostai kļūstot par regulāro pasažieru reisu apkalpotāju, tām saviem vingrinājumiem nāksies meklēt citu lidostu – tāpat kā šādām vajadzībām nelieto arī, piemēram, Rīgas lidostu. pilnīgi citādi no Tukuma uz Tukumu un ir skaļāki bet paceļas un aizbrauc

Jautājums: Kā ziņojumā vērtējamā lidosta saucas, kāpēc lietoti ļoti dažādi apzīmējumi?

Valdis Felsbergs: Tukuma lidostas jeb lidlauka oficiālais nosaukums IVN veikšanas laikā ir mainījies, tagad tas saucas „Jurmala Airport”, bet Vides pārraudzības valsts

birojs ir piemērojis ietekmes uz vidi novērtējumu un izdevis programmu lidlaukam „Tukums-Jūrmala”, joprojām daudzos aktuālos normatīvos aktos, uz ko ziņojumā jāatsaucas, lietots apzīmējums „Tukuma lidlauks”, un dzīvē tiek lietots arī aprakstošs neoficiāls apzīmējums „Tukuma lidosta”. Ievadā ir sniegts skaidrojums, ka visi šie apzīmējumi nozīmē vienu un to pašu.

Jautājums: Kas tā ir par lidostas ietekmes zonu, kurā nedrīkstēs stādīt kokus?

Valdis Felsbergs: To, ka lidmašīnu pacelšanās-nolaišanās koridorā līdz noteiktam augstumam nedrīkst radīt šķēršļus, kas apdraud lidojumu drošību, nosaka civilo aviāciju reglamentējošie normatīvie akti, tas pat nav Tukuma lidostas kompetencē, turklāt šāda nepieciešamība ir saprotama ikvienam. Plānotās paplašināšanās rezultātā nekādas izmaiņas šajā sakarā nav sagaidāmas, kur līdz šim ir jābūt brīvam no šķēršļiem, tur arī turpmāk, tas nemainās no lidojumu skaita, aizķerties un nogāzties nav pieļaujams nevienai lidmašīnai.

Jautājums: Bet jūs paši savā ziņojumā rakstāt, ka normatīvo aktu izpratnē Tukuma lidosta vispār nav lidosta.

Valdis Felsbergs: Jā, tā nav „lidosta” troksni reglamentējošo normatīvo aktu izpratnē, savukārt šķēršļi lidmašīnu ceļā nedrīkst būt nevienā lidlaukā, kur vispār pieļauta kaut vienas lidmašīnas kustība, kaut vai tas nav lidosta.

Jautājums: Esošajai situācijai troksnis ir mērīts vienai lidmašīnai, bet tās tak ceļas pa trim vai piecām kopā.

Valdis Felsbergs: troksnis ir mērīts visu dienu, lidmašīnas lido pa trim vai piecām, nevis pa vienai, un tā arī mērīts, pēc tam pēc metodikas aprēķinot visu, kas vajadzīgs: gan vienas lidmašīnas troksni, gan vidējo izsvaroto troksnis atbilstošajam lidojumu skaitam gadā, lidojot pa trim un piecām, kā tas reāli notiek.

Jautājums: Kāpēc nav mērīts troksnis vienai lidmašīnai

Valdis Felsbergs: Tāpēc, ka tās nepaceļas pēc mūsu pasūtījuma trokšņa mērīšanas vajadzībām pa vienai, bet paceļas tā, kā tās dzīvē reāli paceļas, un to mēs arī mērām.

Jautājums: Tā ir jūsu problēma.

Valdis Felsbergs: Nē, tā vispār nav problēma: viss, kas nepieciešams esošā trokšņa novērtēšanai, ir iegūts un metodiski pareizi pielietots.

Jautājums: Esošā trokšņa novērtēšanai ir izvēlēti punkti pie Durbes parka un netālu no lidlauka 2012. gada 14. augustā. Kāpēc netika mērīts vēlreiz 2013. gadā un netika pārnesti mērījumi atbilstoši sabiedrības norādījumiem? Pa pusotru gadu jau nu varēja to izdarīt.

Valdis Felsbergs: mums nav jāizvēlas mērījumi tur, kur kāds norāda, bet tur, kur tie ir nepieciešami un pietiekami, lai pēc metodikas aprēķinātu troksni visā vērtējamajā teritorijā. Trokšņa novērtējumu veica sertificēta laboratorija atbilstoši visām metodiskajām prasībām un tas nav pēc katra priekšlikuma jāpārstrādā.

Jautājums: Bet kāpēc jūs neņēmat vērā, ja sabiedriskajā apspriešanā solījāt ņemt vērā?

Valdis Felsbergs: Mēs ņēmam vērā. Sabiedriskajā apspriešanā uzklausa viedokļus, nevis pieņem gatavus lēmumus par tiem, turklāt es pats vispār neesmu akustiķis. Es teicu, ka visi priekšlikumi tiks izvērtēti, kas arī tika darīts, bet netika konstatētas nepilnības jau veiktajā trokšņa novērtējumā un nepieciešamība to pārtaisīt ar citiem mērpunktiem.

Jautājums: Un tagad jūs gribat teikt, ka ceļoties uz Ozolciema pusi ir lielāks troksnis nekā ceļoties uz Tukumu, ka tur ir četras mājas, bet uz Tukuma pusi nevienas mājas nav?!

Valdis Felsbergs: Kā jau teicu, ir modelēta lidmašīnu kustība proporcijā 1:2 projām no Tukuma, SIA „Tukums Airport” uzņemas saistības šādā veidā novirzīt troksni no pilsētas, tāpēc arī Tukuma pusē pārsniegumu nav, bet pretējā pusē ir tikai četras mājas.

Jautājums: Bet kāpēc tā nenotiek, kāpēc lidmašīnas lido tieši virs mūsu mājām?

Valdis Felsbergs: Nejauksim esošo situāciju ar prognozi. Šobrīd virs jūsu mājām epizodiski riņķo iznīcinātāji L39, kopumā tomēr trokšņa pārsniegumus nedarot, bet par tām četrām mājām ir runa prognozētajā situācijā ar 3000 pasažieru lidmašīnām.

Jautājums: Mainījās Ministru kabineta noteikumi par troksni, tad kāpēc nav par jaunu pārvērtēts arī esošais troksnis?

Valdis Felsbergs: Ministru kabineta noteikumi troksni nemaina, tie maina tikai robežlielumus, ar ko aprēķinātais troksnis jāsalīdzina. Šajā gadījumā tie nemaina pat secinājumus, jo netika konstatēti arī iepriekšējo robežlielumu pārsniegumi, bet šobrīd vēl parādās ievērojama drošības rezerve.

Jautājums: Bet jūsu uzdevums ir novērtēt, kāds troksnis ir šobrīd, nevis 2012. gadā.

Valdis Felsbergs: Nē, IVN uzdevums ir vērtēt paredzēto darbību, nevis esošo situāciju. Esošā situācija ir tikai atskaites punkts, lai noskaidrotu, kā tā izmainīsies paredzētās darbības īstenošanas gadījumā. Šādi vajadzībai pilnībā pietiek ar jau veikto esošās situācijas vērtējumu IVN procedūrā, jo esošajā situācijā pa šo laiku nav mainījies nekas tāds, kas varētu ietekmēt vērtējuma rezultātu.

Jautājums: Bet ar kādām tiesībām jūs 2012. gadā veiktiem mērījumiem piemērojat 2014. gadā pieņemtus Ministru kabineta noteikumus? Ko jūs te vecos rezultātus dodat, kāpēc jums atmeta atpakaļ to ziņojumu?

Valdis Felsbergs: Kā jau teicu, ziņojums ir pārstrādāts sakarā ar nepieciešamību meklēt jaunus risinājumus sagaidāmā trokšņa samazināšanai, ziņojuma pārstrādāšanai ar esošo troksni nav nekāda sakara.

Jautājums: Bet mājas pacelšanās-nolaišanās koridorā atbilstoši pagasta sniegtajai informācijai jums neparādās, nosauktas tikai četras, tātad jūs apšaubāt pagasta sniegto informāciju?

Valdis Felsbergs: IV pielikumā ir dota visa informācija par īpašumiem pacelšanās-nolaišanās koridorā, bet trokšņa novērtējumā vārdā nosauktas ir tikai tās četras mājas, kurās iespējami trokšņa pārsniegumi. Tas neatceļ faktu, ka dabā pastāv arī citas mājas, vienkārši tajās nav prognozēti trokšņa pārsniegumi.

Jautājums: Bet kāpēc jūs prognozējamā situācijā kaut ko rēķināt, nevis izmērāt dabā?

Valdis Felsbergs: Tāpēc, ka prognozējamā situācija pagaidām dabā nepastāv un to nevar izmērīt.

Jautājums: Bet par ko tad mēs te runājam? Par kaut ko, kas nepastāv?

Valdis Felsbergs: Jā, mēs runājam par Tukumā lidostā paredzēto darbību, par mērķi uzsākt regulāro pasažieru reisu apkalpošanu, kas pagaidām vēl nenotiek.

Jautājums: Bet ko darīt, ja tad, kad šī darbība sāksies, prognoze izrādīsies nepareiza?

Valdis Felsbergs: Vides aizsardzības institūcijas atbilstošajos administratīvajos aktos iekļaus uzdevumu sastādīt un izpildīt trokšņa monitoringa programmu, tas būs arī darbības atļaujas nosacījumos, varat paskatīties jau ieteikumus šim monitoringam ziņojumā. Un arī vispārīgā kārtībā – katrs, kam ir aizdomas par trokšņa pārsniegumiem, var pasūtīt trokšņa mērījumus un vērsties pret trokšņa vaininieku.

Jautājums: Ko nozīmē 6 gāzes lielgabali darbosies 20 minūtes katrā stundā, viens šāviens minūtē?

Valdis Felsbergs: Visi trokšņa avoti lidostā ir aprakstīti, visi ir ņemti vērā trokšņa novērtējumā, bet tas nenozīmē, ka jūs katru no tiem dzirdēsiet, nerunājot nemaz par to, ka tie radītu trokšņa pārsniegumus ārpus Tukuma lidostas žoga.

Jautājums: Jūs teiksiet, ka no tiem nebūs troksnis?

Valdis Felsbergs: Jūs varat IV pielikumā izlasīt visu, kādi avoti ir ņemti vērā. Jā, arī šie gāzes lielgabali, kuru troksnis ārpus lidostas ir nenozīmīgs.

Jautājums: Un kur tie lielgabali atradīsies lidostas teritorijā? Vai attēlā ir parādīts, ka tie atrodas tieši uz skrejceļa?

Valdis Felsbergs: Tie atrodas tieši pie skrejceļa, no kura ir jāaizbaida putni, tas ir attēlā redzams.

Jautājums: Bet vai tas savukārt negatīvi neietekmēs putnus?

Valdis Felsbergs: Latvijas Ornitoloģijas biedrība ir izdevusi atzinumu par ietekmi uz putniem, arī Dabas aizsardzības pārvaldei nav radušās nekādas pretenzijas attiecībā uz putniem un Ķemeru nacionālo parku.

Jautājums: IV pielikumā 15. lappusē parādīti lidmašīnu pacelšanās virzieni, bet patiesībā lidmašīnas lido tieši virs manas mājas! Kāpēc tas nav parādīts?

Valdis Felsbergs: IV pielikums ir pasažieru lidmašīnu lidošanas virzieni prognozētajā situācijā, tajā nav parādīta pašreizējā situācija ar virs jūsu mājas riņķojošiem iznīcinātājiem.

Jautājums: Tad tā arī sakiet, ka veiktais novērtējums ir tikai prognozējamais, un tikai tad, kad lidosta jau būs, varēs veikt īsto.

Valdis Felsbergs: Lidosta jau ir, bet novērtējums tiek veikts tās paredzamajai darbības paplašināšanai un izmaiņai.

Jautājums: Kāda jēga sabiedriskajām apspriešanām, ja jūs neko nepārstrādājat, ja mēs tikai prasām, bet jūs neko neņemat vērā?

Valdis Felsbergs: Sabiedriskajās apspriešanās tiek uzklauti iedzīvotāju viedokļi un izpildīts viss, kas izpildāms atbilstoši VPVB programmai, bet ne katra vēlme neatkarīgi no tās atbilstības darba uzdevumam.

Turpinās iedzīvotāju saruna ar pašvaldības pārstāvjiem par esošo situāciju u.c. jautājumiem, kas uz IVN priekšmetu neattiecas. Sapulces noslēgumā Valdis Felsbergs atgādina, ka līdz 25. aprīlim Vides pārraudzības valsts birojs gaida iedzīvotāju priekšlikumus par apspriesto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

Sapulci vadīja un protokolēja: **Valdis Felsbergs**